

An abstract painting of a human face, rendered with thick, expressive brushstrokes. The colors are a mix of earthy tones (pinks, oranges, yellows) and cooler tones (purples, blues, greens). The texture is very visible, with many overlapping strokes. The face is the central focus, though the features are somewhat obscured by the abstract style.

PETER STAMM

PESTRÁ
ŘADA

Jemná lhostejnost světa

/ Přeložila Marta Eich

plus

Jemná lhostejnost světa

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Peter Stamm

Jemná lhostejnost světa – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Jemná lhostejnost světa

PESTRÁ
ŘADA
SOUDOBÉ
PRÓZY

/ Svazek 29

PETER STAMM

Jemná lhostejnost světa

/ Přeložila Marta Eich

plus

prohelvetia

Kniha vychází s laskavou podporou
nadace Swiss Art Council Pro Helvetia

Copyright © 2018 Peter Stamm

Translated from the German language:

DIE SANFTE GLEICHGÜLTIGKEIT DER WELT

First published by: S. Fischer Verlag GmbH, Frankfurt am Main, 2018

Translation © Marta Eich, 2019

Cover illustration © Venera Salman / Shutterstock

ISBN tištěné verze 978-80-259-1069-6

ISBN e-knihy 978-80-259-1077-1 (1. zveřejnění, 2019)

„Leželi jsme tam bez hnutí. Ale pod námi se hýbalo všechno, všechno se houvalo a zároveň houvalo nás, polehoučku, nahoru a dolů, z boku na bok.“

Samuel Beckett: *Poslední páska*

Navštěvuje mě často, většinou chodívá v noci. Stojí pak u mé postele, dívá se na mě a řekne, zestárl jsi. Nemyslí to zle, její hlas zní radostně, láskyplně. Usedne na pelest. Ale vlasy, dodá a rukou je jemně pocuchá, vlasy máš husté jako vřdycy. Zešedivěly. Jen ty nestárneš, podotknu. Nevím, jestli mě to naplňuje smutkem, nebo štěstím. Moc toho nenamluvíme, co bychom si taky měli povídat. Čas kvapí. Díváme se na sebe a usmíváme se.

Přichází skoro každou noc, někdy až za svítání. Nikdy nebyla moc dochvilná, ale to mi nevadí, čím méně času mi zbývá, tím víc si dávám načas. Nedělám už nic jiného, jen čekám, a čím přijde později, tím déle se na ni můžu těšit.

Dnes jsem se vzbudil brzy a hned jsem vstal. Pro jednu jsem ji nechtěl přivítat v posteli. Oblékl jsem si sváteční kalhoty, sako a černé boty a posadil se ke stolu u okna. Jsem připraven.

Už několik dnů je chladno, na střechách domů a na loukách leží sníh a z komínů stoupají tenké pramínky dýmu. Ze zásuvky vyndám rámeček s Magdaleninou fotografií, kterou jsem kdysi dávno vystříhl z novin a na které se její tvář dá poznat jen stěží. Papír je už úplně zažloutlý, ale je to jediná její fotografie, kterou mám, a sotva uplyne den, abych se na ni alespoň nepodíval. Prsty přejíždím po úzkém dřevěném rámečku a je mi, jako by to byla ona, koho se dotýkám, její pokožka, vlasy, tvar jejího těla.

Když znovu pohlédnu z okna, vidím ji stát venku. Od úst jí stoupá pára a ona se usmívá a mává na mě. Její rty se pohybují, poznávám, že mě volá. Pojd'! opakuje velice zřetelně, abych jí mohl odezírat ze rtů. Pojd' se projít. Už jdu, křičím ven, počkej na mě! Chraplavý skřehot mě vyleká, je to hlas starého muže, hlas, který je mi cizí, stejně jako vetché tělo, ve kterém jsem uvězněn. Rychle si obléknu kabát a šálu. Spěchám dolů a málem upadnu na vyšlapaných kamenných schodech. Když konečně vyjdu z domova, Magdalena už je pryč. Vydám se za ní směrem k řece, k mostu pro pěší, který vede na druhou stranu do města mého dětství, projdu kolem rybníka, u kterého jsme jako děti krmili kachny, kolem místa, kde jsem se jednou pořádně vyboural na kole, a kolem jiného, kde jsme se zamlada v noci scházeli a dělali oheň. Připadám si, jako bych se stal součástí této krajiny, která se za celou tu dobu téměř nezměnila.

Magdalena už je skoro u mostu. Nakračuje tak zlehka, že to vypadá, jako by se nad zasněženými cestami vznášela. V tom spěchu jsem si zapomněl hůl a jsem rozpolcený mezi strachem, že uklouznu a spadnu na ledu, a tím, že ztratím Magdalenu z očí. Počkej! volám na ni, už nemůžu tak rychle.

Přede mnou se vynořují obrazy, jak mi utekla v horách, jak jsme si ve městě objevovali své cesty, jak jsme se ruku v ruce procházeli Stockholmem, oné noci, kdy jsem jí vyprávěl svůj příběh, v němž jsem jí odvyprávěl i její příběh, oné noci, kdy mě políbila. Otáčí se ke mně a usmívá se. Tak pojd'! pobízí mě. Pojd' za mnou!

Magdalena se mé zprávě jistě podivila. Neuvedl jsem telefonní číslo ani adresu, jen čas, místo a své jméno: Prosím přijďte zítra ve čtrnáct hodin k lesnímu hřbitovu Skogskyrkogården. Chtěl bych vám vyprávět příběh.

Čekal jsem na ni u východu ze stanice městské dráhy. Ve čtvrt na tři ještě nedorazila a mě napadlo, jestli si nevezala taxík. Její zpoždění ovšem nic neznamenalo, vždycky byla nedochvilná, ale ne agresivním způsobem, který by dával čekajícímu najevo, že jeho čas je méně důležitý než její, spíš z jistého druhu roztržitosti, se kterou se potýkala celý život. Věděl jsem, že přijde, že její zvědavost bude silnější než nedůvěra.

Po pěti minutách přijel další vlak a už jsem si začínal myslet, že nebude ani v tomhle, když vtom zlehka sestupovala po schodech dolů. Chtěl jsem se jí hned ukázat, ale sotva jsem ji uviděl, znovu se mi zatajil dech tak jako předcházejícího dne, když jsem ji vyčíhal před hotelem, ale nakonec ji stejně neoslovil. Muselo jí být ke třiceti, o dvacet let méně než mně, ale vypadala jako mladá dívka, a kdyby nás takhle někdo potkal, mohl by si myslet, že jsme otec s dcerou. Nechal jsem ji projít a vydal se za ní ke hřbitovu.

Nepůsobila jako někdo, kdo má schůzku. Rychlými kroky se vzdalovala ulicí, jako by touhle cestou šla už stokrát. Předpokládal jsem, že počká u vchodu, ale vstoupila na hřbitov a bez váhání zamířila na návrší, na kterém stála skupina

letitých stromů. Na úpatí svahu se tyčil obrovský kamenný kříž, a přesto v sobě měl tento prostor cosi pohanského, krajina a příroda působily silněji než sakrální stavby a křesťanské symboly.

Na vršku se Magdalena posadila pod holý strom a dívala se na mě, jako bychom závodili a ona vyhrála. Došel jsem k ní celý udýchaný, a ačkoli mě ještě nikdy neviděla, zjevně jí bylo hned jasné, že to jsem já, kdo ji sem pozval. Lena, řekla a natáhla ke mně ruku. Christoph, představil jsem se a trochu zmateně jsem podanou ruku stiskl. Ne Magdalena? Tak mi nikdo neříká, usmála se. Neobvyklé místo pro setkání. Chtěl jsem, abychom mohli mluvit nerušeně, podotkl jsem.

Sedl jsem si vedle ní a oba jsme hleděli dolů k budovám ze žlutavého kamene, které pocházely nejspíš ze třicátých let. Vedle několika obdélníkových staveb se rozprostírala monumentální střecha, posazená na čtverhranných sloupech, a před ní zamrzlé jezírko. Na loukách mírně zvlněné krajiny ležely zbytky sněhu. Od hřbitovní brány přicházeli lidé v tmavých kabátech, někteří sami, jiní po dvou či ve skupinkách. Před jednou budovou zůstávali stát, roztroušené shromáždění, které jako by ani nepatřilo k sobě.

Mám ráda hřbitovy, podotkla Lena. Já vím, odvětil jsem. Je zima, dodala. Nepůjdeme se trochu projít?

Scházeli jsme dolů. Smuteční hosté mezitím zmizeli pod rozložitou střechou kaple a prostranství bylo opět liduprázdné. Vedle budovy stál pouliční sloup s hodinami. Zvláštní, podivila se Lena, jako na nástupišti. Postavila se pod hodiny, vzhledla k nim a pak zkontrolovala čas na svých náramkových hodinkách jako cestující, která se nemůže dočkat odjezdu vlaku. Konečná stanice, oznámil jsem. Usmála se na mě,